

EL NUS A LO PASSADOR
Els 10.000 manifestants van
travessar el pont entre Sant Jaume
d'Enveja i Deltebre. TJEK VAN DER MEULEN

port a la lluita per defensar el riu, una situació que els fa sentir "més forts" que en l'anterior ofensiva transvasista. En aquell moment, l'últim govern Pujol, pressionat pel suport que el PP els prestava al Parlament i que necessitaven per governar a la Generalitat, va donar suport al Pla Hidrològic Nacional, amb la intenció d'introduir-hi esmenes, una estratègia que va obrir ferides a les Terres de l'Ebre i que va passar factura a la coalició nacionalista en els anys posteriors.

L'ajuda de Brussel·les

Més enllà d'aconseguir les màximes adhesions a Catalunya, les Terres de l'Ebre confien en la Unió Europea per frenar el model hídric que pretén el govern del PP. La Plataforma en Defensa de l'Ebre té molt clar que el pla de conca que ha presentat l'executiu central contradia les directives europees de gestió de l'ai-

gua i per això volen portar el conflicte a Brussel·les, on no es descarta organitzar alguna de les manifestacions que la plataforma convocarà en els mesos vinents. El Pla Hidrològic de la Conca de l'Ebre, aprovat pel consell de ministres el 28 de febrer, situa el cabal mínim del riu en 3.200 hectòmetres cúbics a l'any, menys de la meitat del que demanava la Comissió per a la Sostenibilitat de les Terres de l'Ebre, un organisme on hi ha representades la Generalitat, la PDE i altres institucions del territori. Segons el pla, el que excedeixi d'aquest cabal es podria utilitzar per crear noves zones de regadiu. Els informes científics de la Generalitat i la plataforma asseguren que amb aquest cabal de mínims s'acceleraria la salinització de les aigües i la regressió del Delta, dos processos que ja han erosionat la bona salut mediambiental de l'Ebre al llarg dels últims anys.

Paco Lluís Monforte

VEI DE TORTOSA

"L'aigua del riu cada cop és més salada i a sobre ens diuen que ens en sobra"

"No sé d'on han tret els arguments científics que diuen que tenen, però el fet que a l'Ebre no li sobra aigua és una evidència indiscutible"

Mario Pons

VEI DE L'AMPOLLA

"El Delta està desapareixent i ho hem d'aturar. La lluita per la independència ha de fer-se seva també aquesta causa"

Per què no és possible una gestió integrada de l'aigua?

Un riu viu no és incompatible amb l'agricultura

Anàlisi

NARCÍS PRAT
CATEDRÀTIC D'ECOLOGIA DE LA
UNIVERSITAT DE BARCELONA

Un cop aprovat el Pla Hidrològic de l'Ebre (PHE) vista la resposta que hi han donat els catalans en la manifestació d'ahir, què pot passar? En principi, no passarà gaire res: el Pla aprovat en realitat no es portarà a terme, ja que per a finals del 2015 se n'ha de presentar un de nou. ¿El nou serà molt diferent d'aquest? Doncs no. Per tant, la situació seguirà com ara, amb aparentment dos grans blocs enfrontats. D'una banda, grups de ciutadans -com la Plataforma en Defensa de l'Ebre al Baix Ebre i el grup Cuenca Azul a tota la conca- que defensen un riu viu, i, de l'altra, els pagesos de la conca de l'Ebre -incloent-hi els del Segarra-Garrigues- pels quals "les persones són més importants que els peixos". Això és realment així?

Es cert que l'agricultura usa més del 90% dels recursos de la conca sobretot per cultivar alfals, blat d'ornament o civada, que s'utilitzen sobretot per donar menjar als animals (47 milions de pollastres i gairebé 10 de porcs). La fruita dolça suposa només un 8% de la superfície de la conca. Una agricultura que aporta unes 265.000 tones de nitrogen al cap de l'any -la ramaderia 102.000-, juntament amb molta sal i altres contaminants.

Simplificació del problema

Al final hi ha, a tota la conca de l'Ebre, 163 masses en mal estat, i per tant incompleixen la normativa europea. És evident que l'agricultura té un gran impacte, també és evident que no podem passar sense agricultura. ¿L'agricultura és la culpable dels problemes de preservació del Baix Ebre i el seu delta? ¿Hem de triar entre conservació del delta de l'Ebre i desenvolupament del Segarra-Garrigues?

Hi ha molta gent interessada que aquestes siguin les preguntes, perquè d'aquesta manera se simplifica el problema i s'acaba fent creure als ciutadans de l'Aragó que els catalans no volen que l'Aragó es desenvolupi i que a més són uns hipòcrites perquè amb una mà demanen més cabal per a l'Ebre i amb l'altra més aigua per regar. Políticament i tècnicament interessa presentar el problema d'aquesta manera. Hi ha grans interessos a mantenir la polèmica i no anar al fons de la qüestió. Aquests interessos són els que han fet que l'elaboració del PHE actual sigui una comèdia; com ja he dit, el Pla és un frau científic, ambiental i social. S'ha imposat un cabal mínim sense cap base científica i social per

Crítica

El Pla és un frau científic, imposa un cabal mínim sense tenir cap base

Futur

En la gestió de l'aigua convé un canvi que només pot fer la ciutadania

mantenir els interessos d'alguns (hidroelèctrics, corporacions agrícoles, polítics que volen vots). Per què es fa això?

Simplificant el problema d'aquesta manera s'esmuny l'oportunitat de discutir si realment és possible una gestió integrada de la conca de l'Ebre en què es puguin assolir els objectius ambientals i al mateix temps desenvolupar una agricultura i ramaderia sostenibles. Es tracta d'un tema que no s'ha abordat mai i en realitat no es vol abordar, ja que segurament el resultat anul·laria la utilització de tema per part dels diferents partits polítics.

¿Una agricultura realment competitiva i lligada a un complex agroindustrial potent necessita realment tantes hectàrees? ¿No és possible produir el mateix sense generar tanta contaminació? ¿Cal fixar uns cabals sense tenir en compte si l'any és humit o sec? Totes aquestes preguntes han obtingut respostes en les darrers anys, però sembla que ningú les vol saber.

Els països que s'han vist confrontats a aquest dilema han optat per una gestió integrada i flexible de l'aigua i per plans que no fixen cabals, sinó que elaboren normes que es posen a prova cada any. I, molt important, fent-hi participar els ciutadans. En resum, el mateix que passa a tota la societat actual: falta de democràcia real i utilització, en aquest cas de l'aigua, pels interessos econòmics i polítics. En la gestió de l'aigua, com en molts altres camps, convé un canvi que només la ciutadania pot provocar. Sobretot, no us deixeu enganyar: un riu viu no és incompatible amb una agricultura sostenible i productiva.

Unes 10.000 persones van protestar ahir contra el Pla Hidrològic de la Conca de l'Ebre. TJEK VAN DER MEULEN